

BUDA-PESTA

24 Măiu st. v.

6 Juniu st. n.

Va asi duminec'a.

Rădoot.: strad'a Havas nr. 1.

Nr. 21.

Anulu XI.

1875.

Pretulu pe unu anu 10 fl.

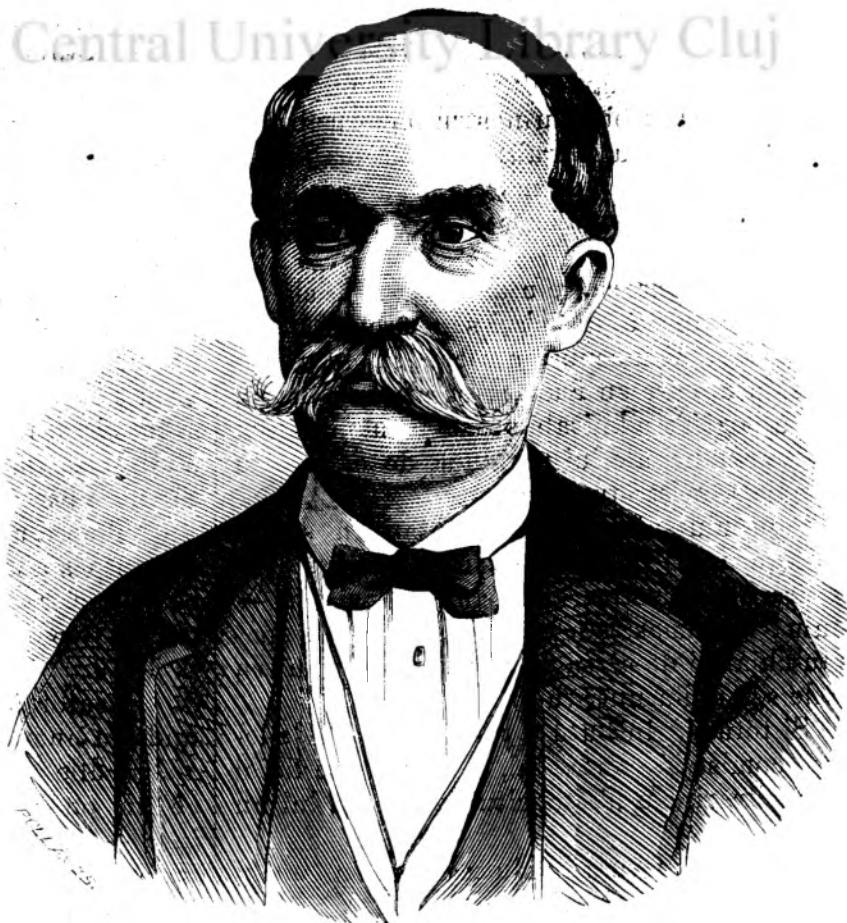
Pentru Romanã'a 2 galbeni.

Ladislau Vasiliu baronu de Popu.

Déca consultămu istori'a universală, dăm de multe pagine triste. Ochiu ni se imolu de lacrimi, si stăruim a surprinsa de fiori candidi le cetim. Trecutul multoru popóre este scrisu cu litere de sange.

O astfelu de istoria durerosă este si ceea a natiunii romane din Transilvania. Candu o cetim, ne cuprinde mirarea, că o natiune care a suferitu asiá de multu, cum n'a peritu de totu din lume?

Stramósia in patri'a sa, domnitória odinióra peste acelu cuibu de raiu, compusu din munti umbrosi si vâi manóse, ea fu degradata la rolulu umilitoriu de sclava. Erá numai tolerata de adi pana mane, pana la bunulu-placu alu tiraniloru. Muntii si vâile secolu intregi au resunatu totu de gele, că-ci bietulu poporu romanu uitase cu totul bucuri'a, si peptulu lui nu scotea decâtu plansete si suspine. Tóte s'au

Ladislau Vasiliu baronu de Popu.

intreprinsu pentru stingerea vietii lui: facutu-au aliantia trei natiuni, ca sè-lu ucida, sè nu-i remana nici numele, care sè povestésca generatiuniloru urmatórie, cà 'n aceste parti frumóse au siediutu candu-va si unu poporu, care s'a numitu romanu; votatu-s'au legi draconice, încátu déca le cetimu adi, nu scimu de ce sè ne miràmú mai tare, de indelungat'a rabdare a poporului romanescu, care a fostu in stare a suferi si astfelu de blasfemii? — séu de barbarismulu dobitocescu, care au facutu acele legi? — in sfirsitu inventatu-s'au tóte, câte au fostu in stare sè nascocésca reutatea animei, sufletulu diavolescu si fiintiele din infernu.

Si tóte aceste s'au petrecutu in mijloculu Europei civilizate, si n'a vinitu nime sè stérgea lacremile, sè stinga suspinele si sè incete plangerile acestui poporu.

Nimene n'a auditu plansulu Romanului, nimene n'a vediutu picurile de sange in mijloculu noptii intunecóse, si nimene n'a grabitu sè smulga cutitulu din manile crudiloru, cari ingenunchiau pe peptulu natiunii romane doborite . . .

Dreptatea s'a ascunsu de fric'a impilatoriloru, libertatea s'a cufundatu in negurile temnitielor si adevèrulu fu ristignitu. Si in loculu lorú — nedreptatea, tiranf'a si minciuna n'a au ocupatu profanatulu locu de frunte.

Si a suferitu bietulu nostru poporu chinurile unui martiriu, a traitu o viétia mai grós-nica decátu o suta de morti, si a patimitu multu si nu i-a fostu iertatu nici macaru sè planga.

Pe di ce mergea, elu deviniá mai slabu, fati'a i se intunecà, anim'a i se sbêrci, si unele membre ale lui incepura a secá. Pomulu odinóra falosu, care cu fruntea sa atingea norii, si-perdù corón'a admirabila, se facù plesiuvu si multe ramuri ale lui taindu-se de catra elu se asiediara in straturi straine.

Poporulu suferiá, si persecutatu in sirulu secoliloru multi ffi ai lui, slabi la angeru, luparasira, se insotira dusmaniloru, si elu — bietulu! — remase singuru, fara spriginu, parasitu chiar si de aceia pe cari i-a crescutu cu laptele seu si i-a nutritu cu pana sa.

Si totu-si, in butulu tuturoru fara-de-legiloru comise in contra lui, in butulu perfidiei filorú vitregi, elu n'a muritu, esistinti'a lui nu s'a stinsu.

Pomulu tufosu a perdutu multu in gerulu ernei, multe namuri i s'au prepaditu, elu a devenitu mai pucinu umbrosu, inse n'a secatu,

pentru cà tulpin'a a remasu sanetósa si nestricata.

Natiunea nóstra a suferitu multu, a peritu multi ffi ai ei, inse ea totu-si n'a muritu, càci trupin'a ei — poporulu — i-a conservatu viétia.

Si éta trupin'a a odrazilitu. Ramurele verdi si tinere s'au ivitu de nou. Ele au incungiuratu cu iubire trupin'a vechia, au intaritu-o, si éta pomulu éراسi incepe sè aiba umbra . . .

Abiá a espiratu unu patrariu de secolu, si éta adi avemu in tóte partile juni inteligenti si barbati incaruntiti in luptele nationale. Numèrulu lorú cresce din anu in anu, si ceea ce nu mai putemu cu arm'a fisica, trebue sè redobandimu cu arm'a intelectualala.

Unulu dintre acesti ffi este si barbatulu, lu-carui portretu lu publicàmú in nr. acest'a, si care — dupa decursu de secolu — celu d'antâiu s'a aredicatu ca Romanu la o demnitate atâtu de innalta.

Acestu barbatu, atâtu de bine cunoscutu si multu stimatu mai alesu in Transilvania, alu careia fiu a fostu, durere! nu mai este. Mórtea cruda l'a rapitu pré curendu din mijloculu nostru. Sè ni facemu dar datorf'a, si sè sacrificàmú câte-va sire memoriei sale.

Ladislau Vasiliu Popu fu nascutu in Transilvania, in comun'a Berindu aprópe de Clusiu, la 6 ianuariu 1820 st. n., adeca tocmai in diu'a de Craciunu. Parintele seu, Ananiu, a fostu preotu in comun'a numita.

In etate de 7 ani parintele seu lu-dete la scól'a din Clusiu sè invetie carte, unde apoi si-facù tóte studíile si terminà cursulu juridicu la 1838, cu succesu eminentu.

In sirele din capulu acestei biografií zúgraviramú starea Romaniloru pe acele timpuri. Unu tineru de alu nostru, ori câtu de invetiatu si inteligentu, nu putea sè inainteze pe carier'a civila, decátu numai déca si-renegá natiunea, mam'a nutritória.

Tinerulu Popu nesimtindu-se capabilu la acestu pasiu tristu, si de alta parte vediendu, cà pe carier'a civila nu se va puté fericí, intrà in teología si terminà cursulu in Viena la 1842.

Rentorcându-se in patria, merse la Blasiu, unde fu numitu profesorulu de matematica. Trei ani de dtle ocupà dinsulu acésta catedra, facându onóre gimnasiului din Blasiu. Atunce inse — in urmarea cunoscutei nentielegeri a magiaronului episcopu Leményi cu professorii din Blasiu — tinerulu profesorulu Popu parasí nu numai catedr'a sa, ci si carier'a preotiésca

si la anulu 1845 se inscrise cancelistu la tabl'a regésca din Têrgulu-Muresiului, ér dupa trece-rea a trei ani de pracsă, facù censura advocatuala si se asiediă in Reginulu sasescu. Inca in tómn'a aceleuia-sianu (1848) se cunună cu Elena Olteanu, fic'a negutiatoriuului de acolo Ioanu Olteanu.

In revolutiune nu luă parte, ci petrecù totu timpulu retrasu in Reginu.

In 5 augustu 1849 fu numitu de catra Wohlgemuth-Bach comissariu pentru cerculu Retégu, in juliu 1850 consiliariu la judecator'ia criminala din Bistritia, in septemvre aceleuia-si anu consiliariu la tribunalulu criminalu de apelatiune in Sibíiu, si in 1852 consiliariu la tribunalulu apelatoriu provisoriu totu acolo.

La 1854 Maj. Sa lu-numù consiliariu de apelatiune la forulu apelatoriu organizatu definitivu in Sibíiu, la 1857 fu numitu consiliariu de apelatiune si la forulu apelatoriu urbanu.

La 1859 Maj. Sa lu-numù consiliariu de sectiune in ministeriulu de justitia, la 1860 consiliariu de curte la atunci reinfintiat'a cancelaria de curte a Transilvaniei.

La 1861 fu innaltiatu la demnitatea de vice-presiedinte gubernialu in Clusiu, si presiedinte alu tribunalulu supremu din Transilvani'a, — si in 1863 Maj. Sa lu-numù consiliariu intimu de statu, si cavaleru ordinulu corón'a de feru clas'a II. La anulu 1867 tribunalulu supremu alu Transilvaniei mutandu-se la Pesta, si adeca contopindu-se in tabl'a septemvirală (acuma suprem'a curte judecatorésca) din Budapesta, Popu fu numitu aice presiedinte de senatu, in care calitate servì cu onóre pana la mórtea sa.

Asociatiunea transilvana pentru literatur'a romana si cultur'a poporulu romanu, in considerarea positiunii sociale a acestui barbatu si a serviciiloru sale pentru natiune si patria, in adunarea din Clusiu la 1867 lu-alese presiedinte alu ei. Sub presiedinti'a lui adunările generale ale Asociatiunii transilvane luara unu sboru mai innaltu, ele devenira unu adeveratu focalariu alu inteligintiei nóstre, la care grabira a participá in toti anii câtu de multi. Asociatiunea i-a si manifestatu multiamirea sa, realegandu-lu de dóue ori.

Societatea pentru cultur'a poporulu romanu din Bucovina inca lu-distinse cu titlulu de presiedinte onorariu alu ei.

In fine Maj. Sa la anulu 1872 lu-numù baronu.

Éta pe scurtu, schitiile biografice ale acestui barbatu. Spre a le amplificá, ar fi trebuitu sè dispunemu de spaciu mai multu, cáci biografi'a dinsului e in strinsa legatura cu istori'a natiunii romane din Transilvani'a de la 1849 încóce.

Prin mórtea lui, intemplata in Budapesta la 17 februaru a. c., natiunea a perdutu pe celu mai innaltu diregatoriu romanu civilu, pe unu juristu escelinte si pe unu ffu iubitoriu.

Dorinti'a.

Ah! d'amu avé, iubit'o, o insula bogata
De aeru, de lumina, in spatiu asiediata,

Departu de pamentu ;

Acolo unde futuri, cu aripi aurite,
Se légana adesea pe lesele 'nflorite,
Feriti de mani profane, d'alu iernei rece ventu.

Acolo unde vierme in flóre nu strebate,
Si-albin'a se adapa din sucuri parfumate
Totu timpulu peste anu !

Acolo unde *Febus* in cale se opresce
Mai multe óre diu'a si 'n lume respandesce
Lumin'a sa curata, din caru-i suveranu !

Acolo unde nóptea pe di nu o ascunde
De câtu c'unu velu subtire, prin carele petrunde
Viétia si placeri ;

Si unde-a simti numai cà cine-va traesce,
Respira acelu aeru, viséza si iubescu,
E multu mai preferabilu de câtu ori-ce averi.

Acolo, singuri numai, frumós'a mea iubita,
Amu trece impreuna o viétia fericita,
Condusa de amoru ;

Si sufetele nóstre aprinse de iubire,
Ca clim'a astei insuli, c'a dioriloru zimbire,
Aru ride totu-de-una si-aru crede 'n viitoru.

Amorulu nostru tineru si plinu de infocare
Ar fi aci totu tineru si fara pregetare ;
Elu n'ar imbetrani :

Ca si campi'a verde cu crini si viorele,
Ca si albastr'a bolta cu miile de stele
In care si sub care, iubit'o, amu traí.

A sórelui lucire, a ventulu suflare,
Unu aeru de viétia ce ar esí din mare
In noi s'ar stracurá ;

Si ne-arú redá juneti'a ce fuge cu putere ;
N'amu sci ce este grija, n'amu sci ce e durere ;
Amu adormi ferice, ferice ne-amu sculá.

Speranti'a, ca albin'a ce vér'a e hranita
Din flori pline de miere, din ros'a infforita,
Si ea se va hrani
Din florile iubirii, din dulcea poesia,
Din visele placerii, din sant'a armonia,
Si câtu vomu fi in viétia si dins'a va traí.

Viéti'a nóstra-atuncea va semená, iubita,
C'o lunga di de véra, placuta, nesfarsita;
Si, candu se va lasá
A supra nóstra mórtea, cu lucitóri'a-i cósa,
Va fi calma ca nóptea tacuta si sfósa,
Cà-ci i va fi si-ei mila de a ne turburá.

1867.

I. C. Fundescu.

Jorgu de la Sadagura.

— Comedia in trei acte. —

(Urmare.)

Actulu II.

Actulu se petrece in cas'a comisului Kiulafoglu la Iasi.

Teatrulu represinta o sala nemobilata, cu trei usi; una in fundu, care duce afara; alt'a in drépt'a, ce dà in odàile lui Jorgu; si o a trei'a in stang'a, care se deschide in apartamentulu lui Kiulafoglu. Langa usi'a din fundu, unu dulapu mare cu pendula si cu o ferestuica sub cadranu. Scaunu pe 'npregiuru.

SCEN'A I.

Jorgu (intra pe usi'a din drépt'a, posomoritu si pe gânduri.)

De candu m'o alungatu mosiulu meu din cas'a lui, fatalitatea s'a legatu de capulu meu! . . . tóte mi-mergu pe dosu, si nu-i di in care sè nu am câte-o superare! . . . Am alergatu aici in Iasi, nadejduindu c'oiu gasí distractii, care sè-mi gonésca gandurile cele posomorite; insedaru! . . . Cine cauta distractii in capital'a nóstra, sémena cu nebunulu ce cauta cai morti sè le scóta potcovele . . . Am cercatu de tóte, far a dá de multiamire! . . . Mi-am sdruncinatu sielile pin drosee pe paveo'a nóstra . . . cea venduta caretasiloru! . . . far a câscigá alta placere, decâtu o durere in siolduri, care m'a ténutu la patu vr'o dóue septemani . . . Am alergatu ca unu iepure pe campulu Copoului, far a capetá altu ceva decâtu o oca de colbu in peptu, si deplin'a incredintiare, cà locuitorii Iasiului au fostu si sunt ómenii cei mai colbaiti din tóta lumea . . . Am fostu la balurile mas-

carite . . . vreu sè dîcu, mascuite . . . si m'am intorsu a casa cu ide'a, cà cei mai multi care si-punu masca, o facu pentru cà li-i rusine de obrazele loru! . . . In sfersitu m'am dusu la oper'a nemtiésca, la vodevilulu frantiezu, si la bietulu teatru nationalu, sermanulu! . . . candu móre, candu invia . . . da-i mai multu reposatulu! . . . Si ce multiamire am trasu din tóte aceste pitrekeri ale Iasiului? . . . Nimicu! . . . (se preambila pucinu pe gânduri.) D'apoi creditorii care mi-stau de straja la usia, cum se face diua . . . dà! . . . par cà eu le-am disu sè-mi faca creditu . . . D'apoi Iticu zarafulu carui sînt datoru dóue sute de galbeni, cu dobênda de siesi-dieci la suta pe luna! . . . si care me ingrozesc pe totu ciasulu, c'a da gélba la Agia . . . (cu mania) Dà! . . . cine draculu mi-a disu mie sè me potrivescu Gahitiei! . . . Las' cà din pricin'a ei m'a datu mosiulu meu afara din casa . . . dar apoi s'a si legatu de mine, nebun'a, ca unu scaiu! . . . Nu potu sè me defacu de dins'a nici printr'unu chipu! . . . De siese luni acum de candu siede cu mine totu intr'o casa . . . Ce sè faeu? . . . Am scrisu mosiului meu sè me ierte, si nici nu mi-a respunsu . . . Cum draculu sè scapu de Iticu si sè platescu chir'ia odàloru comisului Agamemnon? . . . (stà pe gânduri) O! ce idea! . . . Comisulu Kiulafoglu siede totu intr'o casa cu mine; (aretandu in stang'a) éta apartamentulu seu . . . éta si alu meu . . . (aréta in drépt'a) Comisiulu Agamemnon ti, dupa alte pecate, si insuratu cu o femeia frumustica ce nu-mi pare pré haina . . . Totu i facu ceva curte . . . én s'o stringu mai de aprópe . . . póte cà . . . mai scí ce? . . . Iubindu-me cu nevést'a, barbatulu negresitu trebue sè-mi faca creditu, si póte cà m'a si imprumutá cu bani! . . . Barbatii au fostu totu-de-una birnicii amoretasiloru . . . Bravo Jorgule, se vede cà ti-ai ascutitu mintea pe tocil'a civilizatiei din Sadagura! . . . A! . . . cine vine? . . . De ar fi cucón'a Zoitia, femeia comisului! (zarindu pe Gahitia) A! . . . éca draculu pe uscatu!

SCEN'A II.

Jorgu, Gahitia (intrandu pe usi'a din fundu, cu capel'a pe capu si cu sialulu pe umeri.)

Gahitia. Ah! *Georges*, mi-vine lesinu de mania!

Jorgu. Ce ai?

Gahitia. Pune-ti in gându, *mon adoré*, cà m'am dusu la Miculi ca sè-mi alegu o coafiura verde cu pene rosii, si afflu cà a luat-o comisó'a.

Jorgu. Care comisóia?

Gahitia. Femeia lui Agamemnon Kiulafoglu, gazd'a noastră.

Jorgu. Si numai pentru atât'a ti-vine iste-cicale?

Gahitia. Numai pentru atât'a? . . . Ce 'ntrebare-i asta . . . mi-pare curiosu, *Georges*, sè-mi faci o astfelu de 'ntrebare mie, care am jertfitu pentru tine si *reputatie*, si nume, si . . .

Jorgu. Me rogu, nu me mai ameti cu pomelniculu jertfeloru dtale . . . le sciu si ér le scíu pe de rostu . . . Slava Domnului! nu-i di in care sè nu-mi aduci aminte; cà te-ai legatu de capulu meu ca ból'a de omu sanetosu.

Gahitia. Ce vorbe sînt aceste? . . . Tu, *Georges* . . . care me numiai angerulu teu *tuteur*! . . . tu care me numiai vergura lina si senina! tu sè-mi dici cà ti-am picatu napaste! . . . Ah! câta deosebire-i între tine si între nobilulu baronu *von Kleine Schwabe*, care . . .

Jorgu. Care te slavia candu ai fostu la Cernauti? . . . sciu . . . Mi-ai spusu povestea ast'a de-o mie de ori . . . o cunosc! . . . Ii chiar de geaba dar sè-mi mai pomenesci de elu.

Gahitia. Audi, audi tirania! . . . nici nu me lasa acum sè vorbescu! (plangîndu) Ah! . . . vedu cà amorulu teu incepe a se reci, si cà nu-mi mai remane alt'a, decâtu sè moru! . . .

Jorgu. Nu-ti mai udá basmau'a de geaba! Schimositurile aceste me strîngu de gîtu! . . . In tóte dîlele totu tîpete si bocete? . . . destulu, pentru numele lui Dumnedieu! . . . cà m'am saturatu acum.

Gahitia. Te-ai saturatu de-a me vedé plangîndu, omu fara sufletu ce esti! . . . Candu tu insu-ti esti pricin'a cà mi s'au schimbatu ochii in perie de lacrimi . . . Vai de mine! câtu sînt de nenorocita! . . . Eu care i-am jertfitu tóte *palpitaile* animei mele! si care l'am redicatu in *fantasia* mea pana la alu nóue-spre-diecele ceriu! . . . Ce *desceptie* cruda! ce desceptare fiorósa! . . . ce . . .

Jorgu. Si celelalte multe . . . Le sciu pe de rostu . . . si de vrei, potu sè ti-le spunu eu insu-mi . . . (imitandu pe *Gahitia*) Ce *desna-dejduire* amara! . . . ce lovire cumplita pentru anim'a mea! ce durere *sfasiatória*! . . . Tóte aceste, soro draga, sunt bune in Malvina si in Gonzalo de Cordova . . . ér pentru mine, tóte aceste suspinari me facu sè cascu pân' mi-stremutu faleile . . . si câtu pentru lacrimile cu care me stropesci necontentitu, trebue sè scíi cà-mi dau gutunariu.

Gahitia. (Cu manía) *Infame!* . . . Cum te

indresnesci sè me calci in picióre, pe mine care te-am inveluitu in tóte fericirile lumesci, si te-am leganatu pe sinulu meu ca unu copilu ratacitu in calea vietii?

Jorgu. Si aceste le sciu . . . ascépta . . . (imitandu pe *Gahitia*) Pe mine care te-am leganatu si te-am inviatu, ca pe o flóre vestedita, la radiele amorului meu! . . . si care preveghiandu ca unu angeru binevoitoru a supra ta, am departatu tóte furtunele ce aru fi pututu sè sbuciume córdele inimei tale! . . . si celelalte! . . . Vedi, cucóna *Gahitia*, cà le scíu tóte de-a rîndulu, de si nu le-am invetiatu si eu din romantiuri ca dta . . . In sfirsitu inse, vreu sè me talmacescu curatu . . . Cucóna *Gahitia*, m'am saturatu de tóte farafasticurile dtale.

Gahitia. Farafascovenii, eu! . . . *Oh ciél!*

Jorgu. Dar; din pricin'a dtale am facutu pe mosiulu meu sè me déie afara din cas'a lui. . . . Atunci eram unu nebunu, si-acum me caiescu . . . ai intielesu? . . . De siese luni de dile, de candu te-ai legatu de mine, m'ai scosu din tóte mintile si m'ai adusu aici in Iasi . . .

Gahitia. Ingratule!

Jorgu. Aici, nu numai cà m'ai inglodatu in datorii pana 'n urechi, ba inca m'ai si facutu sè lapedu numele tatani-meu! . . . si sè ieu pe alu dtale . . . Audi pozna! . . . sè nu me mai chiamu eu Damieanu, ci de Rosmarinovici! . . . dicîndu-mi, cà Rosmarinovici bate mai bine la urechi.

Gahitia. Miserable!

Jorgu. Si eu, ca unu prostu, me potrivescu ei! . . . Ce-ar dice mosiulu meu candu ar aflá, cà mi-am schimbatu porecl'a familiei, si cà me alungu datornicii pe uliti? . . . Destulu, cucóna *Gahitia*! . . . fórte ti-multiamescu de dragoste, si te rogu de-acum inainte sè-mi dai buna pace.

Gahitia. O! *quel infame!* . . . Sè-ti dau pace, dupa ce m'ai comprometarisitu? . . . Ah! scíu eu de ce me departezi tu acum de sufletulu teu . . . pentru cà iubesci pe alt'a, pe comisóia.

Jorgu. Ai 'nebunitu?

Gahitia. Te-am intielesu eu de multu, cà-mi calci intr'aiurea . . . inse bunu-i Dumnedieu! . . . Mi-a vení privilegiulu sè-mi resbunu . . . si-atunci . . . ceriulu va fulgerá, marile s'oru clatiná si pamentulu s'a cutremurá! (ese turburata pe usi'a din drépt'a.)

Jorgu. Si draculu te-a luá!

SCEN'A III.

Jorgu. Du-te Rusalfile pe ceea lume, si sè

vîi inapoi candu oru esi carasii fripti din Bah-luiu! . . . Me miru, cum de-am pututu traí siese luni de dile cu o dihanía inveninata ca dins'a? . . . Da de-acum, sè scfu c'oiu vidé târgulu Iasiului curatu si fara jidani! me ducu de-aici . . . fugu unde m'oru duce piciórele, ca sè scapu si de Gahitia, si de Iasi, si de Iticu . . .

SCEN'A IV.

Jorgu, Iticu (in fundu.)

Iticu. Par che vorbiai de mine, chicana-siule . . . póte che ai bani?

Jorgu. Piei drace!

Iticu. Acum o trecutu de multu vadeo'a sinetului . . . Credu che mi-i platí acei dóue sute de galbini . . .

Jorgu. Jupane Iticu, nu-i vorba nu-i cà ti-oiu platí, dar . . . mai tardiu.

Iticu. Mai tirdiu nu potu; trebue se me refuesci indata . . . destulu de chindu me porti cu vorbe.

Jorgu. Draga jupane Iticu . . . mai ingadui-me macaru vr'o dóue luni.

Iticu. Dóue luni? . . . nici dóue césuri . . . Pletesci indata, séu me ducu pe Agía? dicu dieu!

Jorgu. Iticule draga! nu te mania; ce draculu! dór sântemu prieteni.

Iticu. Nu stfu nimichi . . . Frate, frate . . . brândi'a-i pe bani.

Jorgu. Itica, Iticutiule . . .

Iticu. Asia mi se cade mie dache am a face cu birbanti.

Jorgu (maniandu-se) Mei târtane, ce te obraznicesci? . . . nu te gandesci, cà ti-oiu smulge perciunii?

Iticu (cam cu frica) Perciunii? nu me temu . . . Perciunii mei sint suditi.

Jorgu. Én ascépta sè ti-i suditiescu eu mai bine.

Iticu. Nu vení, nu, che strig *Ghewalt*, dflu dieu! . . . Ce! vrei sè mi si bati dache nu-mi pletesci? . . . Am se te spunu pe Contiu.

Jorgu. Mei târtane, se vede cà te mananca chic'a.

Iticu. Eu n'am chichi; eu sint rasu.

Jorgu. Bata-i crucea Judi! . . . de-i-arú dá mai degraba afara din tíera, sè scapamu de dinsii . . .

Iticu. Mie nu-mi pasa, che am bani.

Jorgu. Du-te dracului cu banii-ti cu totu, Litfa afurisita! . . .

Iticu. Me ducu, dar sè scfi che am

se mi 'ntorcu cu tóta Agia, ca sè te ridicu pe susu.

Jorgu (alergandu dupa elu.) Éca Litfa cà nu ese . . .

Iticu (fugindu.) Ghewalt! . . .

SCEN'A V.

Jorgu. Ii in stare s'o face târtanulu . . . Cum sè scapu? . . . De m'asiu intelní cu cucón'a Zoitia, póte c'asiu induplecá-o sè pue pe barbatu-seu chizesiu . . . Cine ese din apartamentulu comisului Kiulafoglu? (se apropia de usia si se uita) Elu-i tocmai, cu femeia lui . . . Me ducu degraba sè-mi facu toalet'a, si-api . . . vai de capulu teu, *kir* Agamemnon! (ese pe usi'a din drept'a.)

SCEN'A VI.

Kiulafoglu, Zoitia, (intrandu amendoi pe usi'a din stang'a.)

Kiulafoglu (fara surtucu, cu fesu mare si cu ochelari.) *Ma spihi mu*, Zoitia, nu m'ai insetato . . . crede *mu* che nu m'ai insetat'o . . . *eti na ziso!* (Asia sè traiescu!)

Zoitia. Ei! te credu, te credu . . . dà-mi pace.

Kiulafoglu. *Ma ochi eti.* (Da nu asiá.) Se me credi din totu sufletulu mataluti.

Zoitia. Si din totu sufletulu mataluti, déca vrei . . . Te credu . . . mai multu poftesci? . . . De candu amu pusu iedesiu amendoi, n'am capu sè me odihnescu.

Kiulafoglu. *Mite ego; ma* (nici eu dar) tie se facemu? iadesiu-i mare . . . stfi? . . . Unu salo pentru mat'a daca mi-i insalá, *ke o chisa de capnos* (si o chesa de tutunu) cusut'a pentru mine, daca te-oiu insalá *ego* pe mataluti . . . *Lipon*, fiindu che mune nadazduesco a me fatie ispravnicos, *elpizo* (speru) se castigo totu-odata si chisa'o'a pentru *sohpeti*, (petreceri.)

Zoitia (cu bucuría) Dieu, mani te faci ispravnicu?

Kiulafoglu. *Oriste?*

Zoitia. Mani te punu in slujba?

Kiulafoglu. *Malista*; de multu alergo, psihi mu; *omos* imprezurerile nu mi-au fostu cu favori . . . *Ostoson tora ime ziguros.* (Asia dar cam sânt siguru.)

Zoitia. Cátu mi-pare de bine! mi-vine sè te sarutu de bucuría.

(Va urmá.)

V. Alesandri.

O anima.

— Novela de Teresia Ramlau. —

(Urmare.)

Mi se redică perulu in capu. Nu-ti spunu despre lupt'a cu acestu omu. Cu unu tipetu groznicu am rogatu pe Ddiu de ajutoriu, candu se deschise usi'a cu repediune, si o voce intrebà:

— Ce se petrece aici?

Am recunoscutu că e contele, si am ca-diutu lesinata la pamentu.

M'am descéptatu in o odaia a castelului, mie fórte bine cunoscuta.

Simtiam, că cine-va mi-asculta resuffarea. Deschisei ochii, o lumina palida luminá cas'a, si mi-costà ostená, pana ce putui distinge cine erá aplecatu spre mine, si recunoscui in fine cu gróza trasurile palide a contelui. Eu me redicai, elu zacea la piciórele mele.

— Eleno! — dtse elu in tonu inmoiatsu, — ai bunatate, finesce-mi torturele! Nu me mai poti respinge, că-ci amorulu meu acuma nu mai este crima, primesce-mi acuma anim'a, care se topesce in amoru, dimpreuna cu man'a mea, sè-mi ffi consórta! Apoi vomu fugí, — déca reamintirea trecutului ar nelinisei aici frumós'a-ti anima, — in cele mai departate vâi ale Elvetiei, si acolo vomu traí numai fericirii nóstre. Eu voi aparé mai pucinu culpailu, déca vei recunósce, că mai multu sum demnu de compatimitu. — Mi-vei iertá tóte, si vei traí cu mine fericita in frumosi munti ai Alpiloru.

— Unde ne va urmá Natali'a? — disei eu cu batujocora, dupa ce elu si-finí vorbirea.

La acést'a se palí, si eu continuai:

— Preste anim'a sdrobita si torturata a femeii Dtale mi-ai declarat unu amoru rustinosu; prin mórtea ei vrei sè ffi fericitu, sè uiti că esti unu ucigasiu. Conte! asculta cuvintele mele din urma, cari le am pentru dta! Incéta a me mai persecutá cu acést'a petíre criminala si a me dobandí prin intrigi. Te urescu, ti-o mai spunu! Si cá sè nu credi că nu-ti cunoscui intrigile, asculta-me: Vilibaldu stà in servitiulu Dtale, — ha! rosiesci? că te-am pretrunsu, că sciu că Vilibaldu a trebuitu sè jóce rolulu unui misielu, cá sè te recunoscui aperatoriu si sè me aruncu in bracia-ti. Conte! ti-o sfatuescu, incéta a me mai persecutá, pentru că nici odata nu me vei dobandí, că-ci afara de ur'a mea, mai stà intre mine si Dta umbr'a Nataliei!

Vorbisem cu o emotiune atátu de crescanda, cătu obosita cadiui pe unu fotoliu. Con-

tele se redică, vini la mine, si faci'a lui palida cu cautatur'a sa profunda lasà a se cunósce o furia atitiata.

— Mi a-i facutu cunoscuta vointi'a din urma, asculta acuma a mea, — dise elu furiosu. Prin neinvoice ai atitiatu in mine unu demonu. Asculta acuma ce vré acest'a. Pana acuma am voitu sè te dobandescu prin rogamine. Indesiertu! De aici inainte te voiu persecutá in publicu si in ascunsu. Te voiu urmari cum urmaresce venatoriulu pred'a sa ce vré sè o dobandésca. Mergi unde vei voi, eu te voiu urmá. Déca amorulu nu te-a adusu in braciami, te va aduce lips'a si desperarea. Numai cu respirarea mea ultima te voiu parasí....

Elu tacù, eu nu-i mai respunsei, dar steturamu facia in facia unulu la altulu, ca doi luptatori, ce ascépta signalulu de atacu. Si continuandu eu a tacé, elu se repedi pe usia afara.

Ceea ce ti-am enaratu pana ací, a fostu numai introducerea din tragedi'a vietii mele.

Contele si-tienù cuventulu de minune infricosiatu! Eu i-am fostu préd'a sa de venatu.

Parasindu castelulu nu m'am mai intorsu la veduv'a, ei-mi am cercatu unu locu de crescatóre. Nu aveam alte recomandatiuni, decátu pe mine insa-mi, si cu tóte aceste aflai curendu unu angagementu la o dama de la tíera, care mi-incredintià crescerea ficei sale cea de 10 ani.

Spirítulu mi se linisei in cătu-va de cele petrecute, asiá incátu putui incepe cu precautiune prelegerile si mi-castigai multumirea damei.

Dar abía me putui repausá acolo câte-va nopti candu intr'o diminétia capetai de la patrón'a mea o epistola, in care se aflá o suma de bani, — competinti'a mea lumaria, si câte-va síre, prin cari me incunosciintieza, cá cătu mai curendu sè-i parasescu cas'a, că-ci i-a venit la cunosciintia unele lucruri, ce nu se unescu cu onórea familiei loru.

Nu me aperai, ci m'am dusu, pentru că sciam, că man'a contelui erá, care me loviá, in contra caruia — eu neputinciós'a — nu aveam nici o arma.

Mi-am cautatu unu altu locu, si lu-aflai in curendu, dar si acest'a am fostu silita sè-lu parasescu.

Asiá umblám din locu in locu, din orasiu orasiu.

(Va urmá.)

S A E O N U ?

Cum se 'nsóra englezulu.

Am schitiatu intr'unu numeru óre-care cum se facu casatoriile la noi. Acuma vinu a ve povestí câte-va casuri de insuratiuni englezesci.

Mai nainte inse d'a intrá in meritulu conversatiunii mele presinte, trebue sè me plangu de nedreptatea ce mi-se face.

Diuariele din Romani'a mi-necunoscu romanitatea. Ele gandescu, cà eu sum francesu. Mai multu inca. Ele nu vreu sè scía, cà eu sum omu, ci unu — diariu.

Déca scriu ceva in Familia si mi-subscriu cinstít'a parecla *Figaro*, acele diuarie sunt de parere, cà ceea ce am scrisu eu, este tradusu din diariulu francesu „*Figaro*“, si déca mi-facu onórea sè me reproducea in colónele loru, ele incepu astu-felu: „Cetimu in „*Figaro*“ de la Paris . . .“

Eu „*Figaro*“ de la Paris? pe candu eu siedu cu nevést'a mea la Urziceni. De la Paris, pe candu nici mosin de stramosiu alu meu n'a fostu la Paris.

Protestezu dara! Eu sum *Figaro* — omu, si nu *Figaro* — diariu; sum *Figaro* — Romanu, ér nu *Figaro* — francesu!

Si acuma sè ve povestescu cum sè 'nsóra englezulu:

Cutare negutiatoriu englesu, din Jamaica, scriindu comissionariulu seu din Europ'a, i adresá si aceste cuvinte:

Post-scriptum. De óra-ce mi-am propusu sè me 'nsoru, si de óra-ce intre frumósele din imperiulu cerescu, in care siedu, nu gasescu nici una, care sè-mi placa: te imputernicescu a-mi tramite cu prim'a corarabia, care va plecá incóce, o fêta tinera, care sè aiba urmatóriele calítati:

„O talia mijlocia, figura placuta, blandétia, renume bunu, sanetate deplina, ca sè fía capabila a trai sub elim'a d'aice, ca nu cumva sè fii silitu a-mi cautá alta consórta.

„In câtu privesce zestrea ei, eu nu poftescu nimica. Dar sè nu fía mai betrana de 25 ani, si mai tinera de 20.

„Déca vei gasi, tramite-mi-o numai decátu!“

Comissionariulu primindu avisulu acest'a, numai decátu incepu sè caute mirés'a dorita. Nu peste multu elu si gasi un'a, o fêta de 21 ani, pe care o ospedá cu urmatóri'a scrisóre:

„Domnule! Conformu dorintiei dtale éta ti-tramitu o fêta, care posede calítatile cerute de dta.

„Frumós'a persóna duce urmatóriele documinte: o carte de botezu, unu atestatu despre natiunalitatea sa si caracterulu seu; o adeverintia de la vecini despre moralitatea ei, si in fine unu atestatu de la medicu despre sanetatea si constructiunea ei corporala.“

Englesulu nostru chiar se preamblá in portu candu vaporulu sosi. De odata elu zari o fêta fórt frumós'a. Ea se apropiá de elu, si lu-intrebá, déca nu cumva tocmai dinsulu este negutiatoriu care a cerutu o mirés'a din Europa? Déca e dinsulu, éta i-a adusu o epistola.

Negutiatoriu ceti epistol'a, luà de bratiu fêt'a, si inca in diu'a aceea se cununá cu ea.

Unu nobilu englesu intr'o nópte nici decátu nu putè sè dórma. Nu sciea ce sè faca? I plesu prin minte o idea, sè se 'nsóre, si inca indata.

Se scolà numai decátu, suná clopotielulu, servitoriulu se infatisiá, i porunci, sè-i tramita o fêta.

Servitoriulu esi, intelni o fêta, servitóre in casa, si o tramise in laintru la domnulu seu.

Englesulu i dise:

— Du-te iute si te 'mbraca frumosu, pe urma sè vii la mine.

Fêt'a, nesciindu ce voiesce domnulu seu, impliní dorinti'a lui, si se rentórsa frumosu imbracata.

Englesulu o duse indata la bisericá si se cununá cu ea.

Unu altu englesu s'a hotaritu sè se insóre, si inca asiá, ca femeia pe care o va peti, trebue sè se declare pana ce dinsulu va fumá o pipa de tutunu.

Deci si-implù pip'a si se duse la o femeia si i ceru man'a. Fêt'a a fostu suprinsa de onóre, i-a si placutu petitoriulu, inse asiá multu a tandalitu cu respunsulu, incátu tutunulu din pipa a arsu. Englesulu, ca sè remana fidelu propusulu seu, se departá numai decátu.

Elu se duse a casa, si-implù pip'a de nou si merse la o alta fêta, pe care asemene o peti.

Ea se invoí indata si contractulu de casatoria fu subsemnatu mai nainte de-a arde tutunulu din pipa.

Unu caletoriu englesu sosi sér'a tardiu in o ospetaria provinciala, unde si-ceru o odaia.

Inse odáile erau tóte ocupate. Numai a copilei ospetariulu mai erá libera.

— Vedi dara, — dise ospetariulu, — cà nu-ti potu dá nici o odaia.

— Asiá dara, — respunse caletoriulu englesu, — ceru man'a domniórei.

Si ca sè-si capete o odaia, elu luà de socia pe fieu'a ospetariulu.

Figaro.

B o m b ó n e.

De câte-va dile a sositu la Budapesta unu omu, care e intr'atâta de secu, incátu se aréta pentru bani. Elu nu are decátu numai pele si óse. Cerculatiunea sangelui inca se póte vedé prin vénile sale.

Elu dice, cà este americanu. Noi inse credemu, cà e vr'unu bietu fostu — invetiatoriu romanu.

Dialogu intre doi copii:

— A muritu tat'a.

— Iubitu-ai multu pe tata-teu?

— Multu! Dar totusi nu me pré dóre, cà elu a muritu, pentru cà in ceriu vomu conveni éراس.

— Dar nu-lu vei cunósce.

— Ba cunósce. Voiu totu cautá unu angeru cu

nasu rosiu, si déca voiu gasi unulu, — acel'a va fi tat'a.

*

La tribunalulu corectionalu din Paris :

— Iertare, dle presiedinte, — dise acusatulu, — dar eu facu protestu in contra judecatoriloru.

— Dóra poftesci jurati ?

— Ba.

— Pentru ce protestedi dara ?

— Pentru cà toti judecatorii sunt inimicii mei personali.

— Cum poti dice acést'a ?

— Asiá, cà ei deja de cinci ori m'au condamnatu.

*

„Charivari“ povestese urmatóri'a conversare picanta :

— Principele e fôrte inamoratu. Elu iubesece pana la nebunía pe idealulu seu. I-a oferitu o jumetate de milionu, déca va merge cu dînsulu la Florentia.

— Si ea a refusat ?

— Da.

— Nu e cu putintia.

— Dar e asiá.

— Dar nebuna-i muierea aceea ?

— Ba, dar e virtuósa.

— Asi ! Virtute de asta e ridicula.

— Dar ea are barbatu.

— Ce mi-ar pasá mie de barbatu.

— Inse barbatulu acel'a — esti dta.

Curierulu modei.

Budapesta 3 juniu.

Scumpa amica !

A trecut unu timpu indelungatu de candu nu ti-am scrisu. Póte cà m'ai si uitatu de totu, séu — déca nu m'ai stersu din memoria — de siguru esti de pare-rea, cà eu am facutu astfelu.

Nu crede, iubit'a mea ! Si ca sè te convingi, éta vinu a-ti scrie de nou.

Mod'a de primavéra e destulu de interesanta. Are multe produse frumóse. Croiulu taliei (Leib) à la Jeane d'Arc esceleza in tóte toaletele, cari se decoréza cu tóte colorile posibile.

Intre stofe mai multu se pórtá „Minois.“ Acésta credu cà va jucá unu rolu mare si in érn'a viitória. E atátu de frumósa, încátu nu me potu conteni de a nu scrie ceva despre ea. Stof'a numita e fabricatiune chinessa, colórea ei e mai deschisa decâtu metas'a cruda si sémena mai multu a alba galbenía ; tiesetar'a ei sémena a moll finu, dar pipaitur'a-i ni reamintese creponulu. Pretiulu unui cotu 1 fl. 40 cr. — 2 fl. 25 cr. De multe ori din ea se face numai tali'a fara maneci si tunic'a, si rochi'a se gatesce din metasa colorata ; cu masle de panglica totu de acésta colóre se decoréza si tali'a si tunic'a.

Pentru paletóne se intrebuintéza desu frumós'a stofa „grenadine perlé.“ Acésta stofa de curendu inventata — precum si numele aréta — e inzestrata cu nesce puncturi lucie, cari sémena a margele. Latimea e $\frac{3}{4}$ cotu, si pretiulu 2 fl. 95 cr. Totu spre scopulu acést'a se cumpera si „Ramagé“, pretiulu 3 fl. 50 cr., „Phantasia renaissance“ 2 fl. 75 cr., guipure, antique si celalalte.

Peleriile de radecini cu paretu de rips, cu decora-tiuni albe si negre, cu multe flori, se pórtá in generalu.

Incheiu aceste sire, poftindu-ti petrecere buna la scald'a unde vrei sè pleci.

A ta amica

Alesandrina.

CE E NOU ?

Diet'a Ungariei este éراسi conchiamata, intocmai precum anuciaramu in nrulu trecut, pe 28 augustu. Alegerile viitórie se voru face de la 1 pana la 10 julie.

Miscarile electorale s'au inceputu in tóte partile. Tóte partidele au grabitu a-si pune candidatii lor. Intre Romani inca s'au inceputu ici-colo ceva miscare. Dintre fostii deputati, dlu Georgie Ioanovicu — fiindu pré ocupatu cu filologi'a unгурésca — nu mai vré sè primésca mandatulu. In loculu lui se lucra pentru alegerea unui unguru. In loculu dlui Alessiu Popescu la Sasca dlu Stefanu Antonescu si-a pusu candidatur'a. Romanii din Satumare inca dau unu semnu de viétia. Chiar acuma primimu invitarea la o conferintia, care se va tiené la 15 junie in opidulu Seini, pentru intielegere despre tienut'a politica solidaría fatia de alegerile viitórie. Romanii din cerculu Alesdu, Biharia, tienura la 2 junie in Vadu totu asemenea conferintia.

Corpurile leginitorie ale Romaniei s'a deschisu la 19/31 maiu in sesiune extraordinaria, avendu — intre altele — a dá si concessiunea liniei de junctiune Ploiesci-Predélu.

† **Conferintia Romaniloru din Transilvani'a** s'a tienutu la 23 maiu in Sibliu. Au participatu 163 de barbati din tóte partile Transilvaniei. Presiedinte se alese dlu dr. Ioanu Ratiu, notari domnii : I. M. Moldovanu, dr. Racuciu si Ionu Porutiu. Desbaterile au fostu pe càtu de serióse, pe atátu de momentóse. In urm'a acestora sér'a la 9 óre se proclamà ca conclusu principiulu *passivitatii absolute*. In contra a votatu numai optu insi. Unu momentu sublimu a fostu totu cu acésta ocaziune, candu intre aplause indelungate si cu unanimitate s'a enunciatu principiulu solidaritáti inre toti Romanii din Transilvani'a.

Salvi a patitu-o. Amu scrisu si noi, cà dînsulu voiesce sè intréca pe Zubovicu si cà totu in acelu restimpu, in care acesta a calaritu din Viena la Paris, dînsulu voiesce sè calerésca din Buda pana la Paris. Dînsulu a si plecatu, inse pe cale ranindu-se piciorulu calului, Salvi n'a fostu in stare sè inainteze mai departe decâtu Nancy. Si astfelu dînsulu a perdutu remasiagulu.

Diet'a Croatiei s'a deschisu la 26 maiu. Primele agende i-au fostu promulgarea legiloru sanctionate.

✦ **Maialu romanescu.** Tinerimea romana din Oradea-mare a arangiatu la 29 maiu la scaldele „Felix“, aprópe de Oradea-mare, unu maialu romanescu. Venitulu a fostu destinat pentru cei pagubiti prin focu in Sebesiu.

Choler'a grasséza in India, si inca din ce in ce mai grozavu. Unu trenu din Benares, care ar fi trebuitu sè sosésca sér'a la optu óre, a sositu in alta di diminéti'a la 9 óre, in Lucknov, pentru cà pe cale a trebuitu

sè se depuna mortii. Unu altu trenu, care a sositu totu in diu'a aceea, a adusu optu mortii.

Gelea in China. Precum scrie diuariulu „Bochow Herald“, guvernulu chinesisu are multu necasu cu supusii sei, cari nu voiescu sè gelésca pe repausatulu imperatu. Acelora apoi li se aplica asiá batâi sanetóse, in câtu au cauza dupla de a geli.

„**Schiller**“, cufundat'a corabia — despre care amu scrisu mai pe largu in nrulu penultimu — zace si acuma in fundulu mării. Unele obiecte s'au mai scosu, precum si nescu cadavre. Numerulu mortiloru gasiti pan'acuma e 50.

Unu omu arsu. Joi la 28 maiu s'a escatu focu in o pivnitia din Budapesta. In magazinulu unui fabricantu de rachiu s'a aprinsu spiritulu. Elu si doi adjuncti tocmâi lucrau acolo. Adjunctii, vedindu pericolulu, fugira numai decâtu afara si scapara; inse stapanulu voindu a stinge foculu, o pati grósmicu. I se aprinsera hainele si in timpu scurtu elu erá in flacari, ardea. Ómenii veniti intru ajutoriu i intinsera josu o sfóra, elu o prinse, si incepù a se innaltá, — dar pe candu erá la jumetate, sfór'a se rupse, si elu cadíu in pivnitia unde spiritulu versatu din buti ardea. Pe candu sosira pompierii, nefericitulu erá mortu.

Atentatu in Budapesta. Deputatulu Vizocnei, Korizmits László, se preamblá in 28 maiu in promenad'a Elisabeta din Pesta. De odata unu individu se apropiá de elu, scóse din busunariu unu pistolu si lusedearcá a supra lui. Fiindu cà nu l'a nimeritu, voiá sè descarge si a dóu'a tieve, dar unu organu alu politiei lu-opri. Atentatorulu fu prinsu indata. Dinsulu se chiama Filaki, si e unu — nebnaticu.

Cum si-a resbunatu nevést'a. Soci'a unui plugaru din Kisbér a bagatu de séma, cà barbatulu ei iubese pe alt'a. Ea dara a panditu candu barbatulu se aflá la nóu'a sa alésa, si sarindu in mijloculu loru, a umplutu ochii si gur'a celeialalte cu piparca.

180,000 de ómeni beti fure arestati anulu trecut in Angli'a. Er flegmaticulu poporu englezescu a consumatu beuturi spirituóse in pretiu de 1200 milióné de fl.

Rózsa Sándor n'a fugitu din temnit'a de la Gherla, ci se aflá si acuma acolo sub paza buna. Asiá ni se scrie din Gherla.

Érasi unu emulatoriu. Resaru emulatorii, ca buretii dupa ploi. Eta unu profesoru cu minte din Viena, dr. Wurzer, s'a remasitu in 2000 de fl., cà elu in 14 dile va merge pe josu din Viena pana la Genova. Dinsulu si-a si comandatu 14 parchi de calciuni.

Unu gustu curiosu. Se dice, cà tóte gusturile sunt naturale. Déca ne-amu indoí despre acésta, diarulu „Kingston Freeman“ ni-ar da o desmintire cu nararea istoriei unei dame din Kingston, care a contractatu obiceiulu d'a inghiti ace. Ací nu este verb'a americana, de ace de capu; nu, noi voimu sè vorbimu de ace mici cu gamalie atâtu de trebuincióse dameloru la toaleta. Si celu mai straniu este, cà acestu obicei u ingrasia, in locu sè o slabésca, la ceea ce ar trebú sè ne acceptámu. Acésta dama care avea, ca si tóte femeile, obiceiulu d'a tiné, pe candu se imbracá, ace in gura, inghiti fara voi'a ei o dúzina intr'o di. Atunci, cum fiecare si-póte inchipuí, desperarea ei erá mare si se acceptá la o mórte sigura. Trecéndu inse mai multe dile fara ca ea sè simtia nici o durere din acestu accidentu, nu numai cà nu se ingrijí, dar se pare inca cà ea a contractatu de atunci incóce unu gustu íresistibilu pen-

tru ace cu gamalie, de care inghite din timpu in timpu câte o jumetate de dúzina. Si fiindu cà acésta duréza de aprópe unu anu, avemu dreptulu sè o credemu totu asiá de imbracata cu arama pe din nauntru, precum sunt fregatele pe din afara. Curiosulu este, cà la primul de-junu de ace cu gamalie acésta dama erá slaba, siubreda si fragila, si vecinicu bolnava. Dupa câte-va septemani de la inceperea acestei cure, starea sanetátii sale incepù sè se amelioreze, si asta-di, cu câtu ea inghite mai multe ace cu gamalie, cu atâtu este mai sanetósa. Ce subiectu splendidu se ofera cercetariloru sciintiei.

Unu actu de curagiú femiescu. Provinci'a Almeria, a fostu totu-de-una cea mai renumita, ca cuibu alu banditiloru. Nici unulu dintre banditi n'a fostu curagiosu ca Iose Benito; in cursu de 15 ani acesta facea in provincia cele mai mari revagie, fara ca cine-va sè fi cutediatu a-lu omorí, cu atâtu mai pucinu alu tradá. — Elu devenise asiá de ingrozitoru, cà toti se supunea orbesce porunciloru lui; unu cuventu din parte-i, erá unu ordinu. In cele din urma, elu vestí unui locuitoru din Gosityol, cà este amoresatu de fic'a sa, si cà tatalu, elu însusi trebuiá sè i-o aduca. La acestu anuntiu, tatalu tresari, fét'a inse i dise „Lasa-lu sè vie, veti vedé ce primire am sè dau.“ Dupa dóue dile, banditulu vedindu cà fét'a nu i se aduce, s'a prezentatu singuru diu'a 'n amiezea mare, la locuinti'a parintelui; tatalu inspaimentatu a fugitu; fic'a sa inse, retragéndu-se in camer'a ei, tinea in mana unu toporu. Banditulu o urmaresce, ea, fét'a, in vârstra de 23 ani, lu-acceptá ascunsa dupa usia pe care o lasá pucinu deschisa; pe candu banditulu treceuse pragulu si intrá, de odata i dà o lovitura, i sparge capulu in dóue, si cade indata mortu. Locuitorii cu deosebire multumiti de acestu actu de curagiú, au oferitu fetei ca recompensa o coróna de auru, represintandu toporulu. Er guvernulu o decoratiune de meritu.

O lectiune buna. Cetimu in „Curierulu de Iasi“: Lectiunea primita de dlu * * in dilele aceste va serví la multi tineri reu crescuti, cari nu se sfiescu a face reflesiunile loru, reu plasate, cu glasu tare, de câte-ori vedu o femeia singura, pe strade, restauratiuni séu in alte stabilimente. Dlu * * se gasia la gar'a din Iasi, c'unu amicu alu seu, luandu bere. Totu la acea mésa, putinu mai departe, statea unu altu domnu, candu d'odata intrá o dama singura, pré frumósa. Dlu * *, dupa obiceiulu seu, fixéza dam'a, si nu se opresce a face observatiunile sale cu glasu tare, cu gându sè fia auditu de ea. Domnulu care statea totu la acea mésa se apropia de dlu * *, si lu-intréba déca cunosce pe acea dama. Nu, domnule, i respunde dlu * *. „Atunci vei sci, cà-i femeia mea“, si dicéndu aceste, i aplicá pe o brazu dóue palme bine simtite.“

Doi talhari. Diariulu „le Gaulois“, naréza urmatorí'a farsa a doi pungasi: Eri, la dóue óre dupa amiédi, la coltiulu stradei Souffot si alu bulevardului St. Michel, unu Englesu opresce pe unu trecatoru imbracatu intr'unu modu fórte elegantu si-lu roga sè-lu conduca la Pantheon, pe care doresce sè-lu viziteze. — Trecatorulu, cu cea mai mare curtenia, nu refusá sè serve de cicerone noului debarcatu. Pantheonulu fu visitatu in tóte amenuntele sale si ei esira dupa o óra. — Englesulu, incantatu si plinu de recunoscintia, oferi calausei sale se ia ceva si intrara intr'unu stabilimentu fórte cunoscutu din strad'a St. Jacques. Dupa câte-va consumatiuni, ciceronele si-luà diua buna de la strainu, scusandu-se cà nu mai póte stá din caus'a unei intêlniri ce avea si care nu suferia nici o intardiare. Cordiale

strinsori de mana inotira despartirea. D'abia inse in-detoritória calauza pasise pragulu cafenelei, si Englesulu, chiamandu ca se platésca consumatiunile, scóse unu strigatu teribilu. Apoi, resturnandu scaunele, in-brancindu pe consumatori elu se repedi in ulitia strigandu: Puneti man'a pe hotiu! Ciceronele se departa cu pasi repedi; dar Englesulu, gratia picioleloru sale cele lungi, lu-ajunse la unu coltiu de ulitia. Gradistii de pace intervenira si condusera pe cei doi individi la postulu vecinu. Acolo, se facu o descoperire ciudata. Pung'a strainului trecuse in pozunarulu ciceronului si aceea a ciceronului in alu Englesului. Cei doi buni amici de cate-va momente, amendoi pungasi celebrii, se furasera unulu pe altulu. Si unulu si altulu au fostu mentinuti la arestu.

O cruda resbunare. Florina, este o féta pre frumósa, cu ochiulu negru si vioiu, perulu buclatu si negru, gátulu ca alu unei lebede, ar dice unu poetu, si o pelitia alba ca zapad'a; mai are inca ce-va; este artista. Artea sa consta in a domesticii animale selbatece. Dins'a se afla asociata cu mai multi alti artisti si se afla in Sicilia. Are de amantu pe unu june atletu din trup'a sa. Nimeni nu se tine mai graciosu ca dinsulu, cu capulu in josu, cu bratiile incrucisiate, cu picioarele trecute printr'unu inelu de feru, si tinendu in dinti o greutate de 20 kilograme. O nobila din Palermo se in-amora pana la nebulia dupa junele atletu. Juna, frumósa si avuta, reusi numai de catu se-lu aduca la picioarele sale. Florina ghici, intielese ceea ce se petrecea, dara si-ascunse torturele sale. Nici o-data surisulu seu nu fu mai dulce: dara la ardietorele sale saruturi, elu respundea cu o recela evidenta. Intr'o séra representatiunea fusese din cele mai stralucite. Florina bicuise pe lei si pe tigrii, si i constrinsese se se culce la picioarele sale. Lampele se stinsesera si Florina nu-si scosesese inca costumulu seu. „Am se-ti vorbescu, dise dins'a atletului. Aici, numai de catu!“ Junele fu esactu la intelnire. „Mai me iubesci tu?“ intrebà Florina. „Totu-de-una.“ „Scii tu ca asiu muri deca ai iubi pe alta?“ „Ce ideia!“ „Dar te-asiu omori pe tine mai nainte.“ Atletulu surise. „Si cum ai face tu acesta?“ „Uite asiá“, respunse Florina. Si dins'a lu-impinse cu putere in colivi'a animaleloru selbatece. Pe candu lei si tigrii sfasiau pe nenorocitul atletu, Florina i atitia cu nuiéu'a sa. Se crede ca va fi achitata.

Flamur'a lui Hymen.

Dlu Georgiu Feleru, avocatulu in Borosiu-Ineu, la 2 junu si-a incredintiatu de fiitóri'a socia pe domnisiór'a Silvia Popovicu, fic'a dlui Alessiu Popovicu avocatulu in Comlasiu, comitatulu Aradu.

Dlu Atanasiu Cimponeriu, jude ordinariu la tabla regésca in Budapesta, la 19/31 maiu si-a serbatu cunun'a cu domnisiór'a Silvia Popovicu in Caransebesiu.

Dlu Simeonu C. Margineanu, candidatulu de avocatulu in Brasiovu, la 18/30 maiu s'a cununatu cu domnisiór'a Cornelia Strimbu, fic'a dlui proprietariu de acolo Georgiu Strimbu.

Biserica si scola.

× **Sinodu la Blasiu.** Aflamu cu bucuria, ca Pr. Ssa parintele mitropolitu din Blasiu a conchiamatu pe 16 junie st. n. unu sinodu archidiecesanu. Acestu sinodu

va fi compusu din $\frac{2}{3}$ parti mireni si $\frac{1}{3}$ preoti. Asiá dara la Blasiu si la Gherla s'a introdusu sinodalitatea. Speramu, ca si din Oradea-mare si din Lugosiu vomu primi asemene sciri placute.

Bataia pentru unu rabinu. Jidovii din comun'a Sniatyn in Galitia si-au alesu unu rabinu. Au fostu doi candidati, prin urmare doue partide. Dupa alegere cei cadiuti incepura bataia, unu jidovu remase mortu pe campulu luptei, éra mai multi fure raniti.

Episcopulu rutenu alu Muncaciului, dlu Pász-télyi, a emisu unu cerculariu in dieces'a sa, prin care ordóna, ca limb'a unгурésca se te introduca in tote scólele poporale ca obligatória. Inaintamu!

× **Sinodulu Romaniei** s'a intrunitu la 19/31 pentru alegerea noului mitropolitu-primite, in loculu lui Nifonu, a carui morde o anunciamu mai la vale. Precum aflamu din diuariel din Roman'a, bravulu episcopulu alu Dunarei-de-josu, invetiatulu Melchisedecu are mai multa sperantia de a fi alesu.

Societati si institute.

× **Adunarea generala** a despartimentulu VI alu Asociatiunii transilvane (neadunandu-se in Ilia-Muresiana destui membri) se va tiené la Deva in 3/15 junie.

Paingini scumpi. Museulu din Budapesta a cumperatu renunit'a colectiune de 1000 de paingini a lui dr. Bock, cu 1000 fl.

O domnisióra americana a infintiatu o societate de loteria. Cam betranutia ce éra, i plesni prin minte o idea curiósá, ca cástigurile se fia totu fete. Firesce, ca nrulu primu fu ea. Unu francesu avu rar'a fericeire d'a o cáscigá. Se dice, ca de bucuria francesulu indata se facu calugaru si se jurá, ca elu pana-i lumea nu se va insoará. Elu capetase biletulu de la unu amicu alu seu, fara a sci ce se va cáscigá.

Literatura.

× **„Romanulu“** este éراسi opritu de a puté intrá la noi. De trei septemai nu l'amu mai primitu. Caus'a opririi sale este limbagiulu seu nationalu. „Trompet'a“ propune, ca guvernulu Romaniei se eschida de pe teritoriulu romanescu tote diuariel ungresci.

× **„Lucéferulu Romaniei.“** Acestu titlu pomposu lu-pórta o pré modesta foitia, aparuta de curendu la Bucuresci, dirigiata de I. R. si D. C. Va esi de doue ori in luna, promitiendu a fi científico-literariu cu ilustratiuni.

✓ **Dlu P. S. Aurelianu** a publicatu la Bucuresci unu opu interesantu, intitulatu: „Economia nationala. Tier'a nostra. Schitie economice a supra Romaniei.“

✓ **„Rapirea Bucovinei“**, asiá se numesce o drama istorica nationala in 3 acte si 10 tablouri, compusa de mai multi autori dramatici romani, si aparuta la Bucuresci. Noi n'amu vediutu-o. Ar fi de doritu, ca librarii séu autorii cartiloru aparute in Roman'a se tramita si redactiuniloru de dincóce de Carpati cate unu esemplaru, ca astfelu se fimu in stare a publicá recensiuni mai detaiate, ceea ce este si interesulu autoriloru séu alu editoriloru.

T e a t r u.

× **Fét'a mamei Angot,** cunoscut'a si multu aplaudat'a opereta francesa, s'a tradusu si in romanescu, si

in érn'a trecuta s'a jucat la Iasi cu multu succesu. De curendu trup'a din Iasi a represintat'o si in Bucuresci. Acést'a e singur'a opereta tradusa pan'acuma romanesce.

† **Dn'a Fani Tardini** jóca cu trup'a sa la Pétra.

† **Teatrulu celu mare in Bucuresci.** Compani'a

dramatica represintata de M. Pascaly, cu concursulu dómnei R. Stavrescu la 17 maiu jucà piesele: „Supliciuu unei femei“, drama in 3 acte de E. Girardin, tradusa de M. Pascaly; „Orfanii regimentului“, Comedia in 2 acte, (De?) tradusa de dlu M. Pascaly. Music'a de F. Wiest.

„**Dinorah**“ se jócà in Oper'a cea mare din Paris. — Mr. Paxter erà entusiasmata. In entusiasmulu seu elu nu bagà de séma, cà cine-va i-a furatu orologiulu. Pe urma totusi observà lips'a orologiului, deci se scolà cu sange rece si adresà publiculu urmatoriele cuvinte: „Domnulu acel'a, care mi-a furatu orologiulu, sè bage de séma, cà acel'a repetéza in totu patra-riulu de óra si inca cu sgomotu mare.“ La aceste cuvinte unu domnu din vecinata-tea lui incepù indata sè se misce, si voi sè plece. Englesulu inse lu-prinse de guleru, si si-cerù orologiulu. — Acel'a i-lu intinse cu tóta delicateti'a. Publiculu a risu cu placere de apucatur'a englesulu.

Tribunale.

Unu pungasiu. Diariulu „Tribune“ din New-York publica urmatori'a epistola a unui pungasiu, (talharian): „Domnule redactoru! Pré adese ori se intempla, cà noi gasimu intre obiectele ajunse in manile nóstre si nesce epistole si fotografii. Noi le-amu tramite bucuros la stapanulu loru, pentru cà n'avemu nici unu folosu de ele, inse nu scimu adres'a. Ne rogàmù dara, ca onorab. publicu sè binevoiésca a pune in portfoiu si câte o carta de visita, ca sè scimu unde sè innapoiàmù obiectele, ce nu ni trebuescu. Unu pungasiu.“

Notari publici. Advocatii si fostii deputati, dnii: Demetriu Bonciu, Petru Nemesiu si Mihaiu Bésan, fure numiti notari publici. Primulu la Aradu, alu doile la Brasiovu si alu treile la Lugosiu.

Suvenirea mortiloru.

Mitropolitulu Nifonu primatulu Romaniei, a incetat din viétia int'unu modu fórte grabnicu, la 5/17 maiu. Ceremoni'a inmormentàrii s'a facutu cu tóta pomp'a cuvenita. Domnitorulu asistà in persóna cu cas'a sa civila si militara; militari, Senatori, Curtea de Ca-

satiune si autoritãtile superióre asistara asemene. Ser-viciulu divin u a fostu celebratu de Pr. SS. Ioru Episcopii de Buzeu si Argesiu, de doi archierei si mai multi preoti. Pr. SS. Episcopulu Iosifu a rostitu discursulu funebru, aretandu meritele repausatulu care represintà timpu de 25 ani biserici'a romana. Inmormen-tarea a avutu locu la monastirea Cernic'a.

Aronu Bordanu, preotu in comun'a Co-nana inferióra, districtulu Fagarasiulu, a repau-satu la 15 maiu, in etate de 37 ani.

Anica Janza, soci'a dlui Ioanu Janza, pro-topopu in Ulpia-Traiana, a re-pausatu in etate de 33 ani.

man-	Fu-	multu,	in-	Vul-	tem-	De-	ca-
totu	de-	ce	le	de-	na-	sifu	te
be-	ro-	Ghicitura de siacu de G. Bocosiu. (Se póte deslegá dupa saritulul calului.)				pe	ce
le	ro-					Mul-	Io-
Ati	ce,	Ati	ma-	ce . . .	sati	fertu:	batu
vor-	Ati	fór-	schim-				
nes-	co-	dem-	do-	te	Tem-	ver-	si
fostu	de-a-	As-	satu,	con-	torsu	s'a	pulu

Deslegarea ghiciturei de siacu din nr. 17:

Asiá-i sórtea, asiá

'n lume,

Totu ce pórtá-unu

dulce nume,

Totu ce-i falnicu

si frumusu

Curendu pere, curendu móre,

Ca unu cantecu, ca o flóre,

Ca unu fulgeru luminos.

Alesandri.

Deslegare buna primiramu de la dómnele si domnisió-rele: Maria D. St. Nalbantoff,

Ana Pastila n. Braia, Emilia Popu n. Marcusi,

Maria Iosofu n. Ioanovicu, Amalia Socolu, V. A.

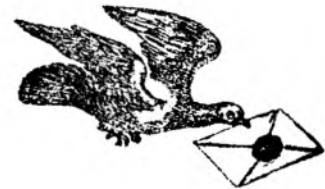
Muntenescu, Maria Belesiu, Silvia si Iulia Moldo-

vanu, Sofia Cernescu, Elisabeta Mihaiu, Maria

Lalusia, Sofia si Mariti Ionutiasiu, si de la dnii:

Pavelu Ursu, N. I. Baboianu si Demetrie M. Iosofu.

Post'a Redactiunii.

Bistritia. Lo-amu primitu. Catu mai curendu. Multiamita si salutare amicala!

Rebusele sosite in septeman'a trecuta nu se potu publicá. **Sibiu.** Nrulu reclamatu s'a tramisu. Dar nu mai aveti pentru noi vr'o novela?

Dsiórei M. I. in Smlacu. Din „Selavulu Amoruului“ pan'acuma a aparutu dóne tomuri. Fia-care consta cato 1 fl. Tomulu alu treile se afla sub tipariu.

Dnei A. M. Tocmai asiá. La prim'a ocaziune. Multiamita adanca.

Dómnei I. C. Complimentele nóstre. Suprinderea a fostu pré placuta.

Proprietariu, redactoru respundietoriu si editoriu: IOSIFU VULCANU.